PRITARTA
Kupiškio rajono savivaldybės tarybos
2023 m. kovo 30 d. sprendimu Nr. TS-75

KUPIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBOS

2022 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

Kupiškis
2023

TURINYS

SAVIVALDYBĖS KONTROLIERIAUS ŽODIS 3

I. BENDRA INFORMACIJA APIE TARNYBĄ..... 5
1.1 Veiklos prioritetai..... 5

1.2. Žmogiškieji ištekliai 6
1.3. Finansiniai ištekliai 6
1.4. Audito kokybės užtikrinimas 6
1.5. Veiklos organizavimas 7

II. TARNYBOS VEIKLOS TIKSLŲ ĮGYVENDINIMAS.....8
2.1. Veiklos rezultatai..... 8
2.1.1. Pateikta Finansinio (teisėtumo) audito ataskaita 8
Savivaldybės 2021 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinių, Savivaldybės biudžeto vykdymo, lėšų ir turto naudojimo auditas 8

2.1.2. Pateiktos išvados Savivaldybės tarybai..... 13
2.1.2.1. Išvada dėl Savivaldybės 2021 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinių, Savivaldybės biudžeto vykdymo, lėšų ir turto naudojimo 13
2.1.2.2. Išvada dėl Kupiškio rajono savivaldybės galimybės imti ilgalaikę paskolą investicijų projektui finansuoti.....14
2.1.2.3. Išvada dėl Kupiškio rajono savivaldybės galimybės suteikti garantiją iki 25 tūkst. Eur.....14
2.1.2.4. Išvada dėl Kupiškio rajono savivaldybės galimybės suteikti garantiją iki 200 tūkst. Eur.....15

2.1.3. Neplaninių auditų ir patikrinimų rezultatai 16
2.1.3.1. Atitikties audito „ Dėl koeficientų nustatymo Kupiškio socialinių paslaugų centre teisėtumo ir teisingumo“ rezultatai.....16
2.1.3.2. Atitikties audito „ Dėl darbuotojų priėmimo į pareigas Kupiškio socialinių paslaugų centre teisėtumo ir teisingumo“ rezultatai.....19
2.1.3.3. Atitikties audito „ Dėl darbuotojo priėmimo į pareigas Kupiškio seniūnijoje teisėtumo ir teisingumo“rezultatai.....21
2.1.3.4. Atitikties audito „ Dėl darbuotojų priėmimo į pareigas Kupiškio savivaldybės kultūros centre teisėtumo ir teisingumo“ rezultatai.....22
2.1.3.5. Atitikties audito „ Dėl darbuotojo atleidimo iš pareigų Kupiškio savivaldybės kultūros centre teisėtumo ir teisingumo“ rezultatai.....22
2.1.3.6. Atitikties audito „ Dėl gautos paramos lėšų Kupiškio savivaldybės kultūros centre apskaitos teisėtumo ir teisingumo“ rezultatai.....23
2.1.3.7. Patikrinimo „Dėl biudžeto lėšų panaudojimo asfaltuojant Ežerėlio gatvę, Aukštupėnų kaime, Kupiškio rajone teisėtumo ir teisingumo“ rezultatai 24
2.1.3.8. Patikrinimo „Dėl biudžeto lėšų panaudojimo rekonstruojant Vėželių gatvę, Kreipšių kaime, Kupiškio rajone teisėtumo ir teisingumo“ rezultatai.....25

2.1.4. Pradėti auditai 27
Savivaldybės 2022 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinių, Savivaldybės biudžeto vykdymo, lėšų ir turto naudojimo auditas 27
2.1.5. Pradėti patikrinimai 27
2.2. Tarnybos veiksmingumas 27

III. KITA VEIKLA *28*
3.1. Tarpinstitucinis bendradarbiavimas 28
3.2. Tarnybos 2023 metų prioritetinės veiklos sritys..... 29

SAVIVALDYBĖS KONTROLIERIAUS ŽODIS

Kupiškio rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba yra Savivaldybės tarybai atskaitingas viešasis juridinis asmuo. Vykdydami Vietos savivaldos įstatymo nuostatas, teikiame Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2022 metų veiklos ataskaitą. Ši ataskaita – tai vienas iš būdų apibendrinti 2022 metų veiklos rezultatus, pateikti informaciją, ar Savivaldybės įstaigos ir institucijos mokesčių mokėtojų pinigus ir Savivaldybės turtą apskaito teisingai ir naudoja racionaliai bei pagal paskirtį, įvardinti planuojamus darbus ateityje, dalytis sukaupta informacija su Savivaldybės taryba, rajono gyventojais, kitais suinteresuotais asmenimis bei paskatinti būtinus sprendimus. Finansai ir turtas – svarbūs įrankiai realizuojant idėjas, įgyvendinant naujus projektus, siekiant užsibrėžtų tikslų. Suprasdami tai, nuolat siekiame profesionaliai ir objektyviai įvertinti, kaip valdomas Savivaldybės turtas ir finansai, pastebėti viešajame sektoriuje kylančias veiklos problemas. Užbaigę 2021 metų Savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinių, biudžeto vykdymo, lėšų ir turto naudojimo auditą, Savivaldybės tarybai pateikėme išvadas, kad dėl biudžeto vykdymo ataskaitos, dėl finansinių ataskaitų rinkinio ir Savivaldybės lėšų bei turto valdymo ir naudojimo turėjome pastabų, nes nustatėme neišspręstų veiklos, darbo užmokesčio, turto valdymo ir naudojimo problemų. Savivaldybės administracijai pateikėme 38 rekomendacijas. 2022 metais Savivaldybės tarybai pateikėme tris išvadas dėl galimybės Savivaldybei prisiimti skolinius įsipareigojimus. Reaguodami į nustatytas rizikas, atlikome Savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinių, biudžeto vykdymo, lėšų ir turto naudojimo auditą. Sulaukiame rajono gyventojų skundų ir pastebėjimų. Išklausome, analizuojame ir vertiname pateiktą informaciją, pagal kompetenciją padedame išspręsti iškilusias problemas. Pagal gyventojų skundus ir Savivaldybės mero raštus atlikome 6 auditus ir 2 patikrinimus. Visas audito ataskaitas ir išvadas teikiame ne tik audituotos įstaigos vadovui, bet ir Savivaldybės tarybos Kontrolės komitetui, Merui, Administracijos direktoriui. Visi Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos veiklos dokumentai yra vieši, jie

paskelbti Kupiškio rajono savivaldybės interneto svetainėje. Audito kokybę plačiąja prasme suprantame ne tik kaip profesionaliai atliktą auditą, bet ir kaip galutinį audito rezultatą – rekomendacijų įgyvendinimą. 2022 metais pateikėme 126 rekomendacijas. Kiekviena rekomendacija atsakingai suformuluota ir suderinta su audituotais subjektais, fiksuojant bendrą sutarimą, kada ir kaip bus pasiektas norimas pokytis. Rekomendacijų įgyvendinimas parodo audituoto subjekto ir srities, kurioje jis veikia, siekį efektyvinti veiklą, prisidėti prie teigiamų pokyčių savo veiklos srityje. Nors audituoti subjektai ir kiti atsakingi asmenys ėmėsi veiksmų priemonėms įgyvendinti, tačiau dalis rekomendacijų nustatytais terminais liko neįgyvendintos, todėl ir toliau yra aktualios. Kontrolės ir audito tarnyba yra biudžetinė įstaiga, todėl atliekame visas biudžetinei įstaigai priskirtas vidaus administravimo funkcijas, nuolat keliame kvalifikaciją, o įgytomis žiniomis pasidalijame su audituojamais subjektais. Bendradarbiaujame ne tik su Savivaldybės įstaigomis ir institucijomis, kolegomis – kitų savivaldybių kontrolieriais, bet ir su Valstybės kontrole. Įgyvendindami 2022 metų Kontrolės ir audito tarnybos veiklos planą, nuosekliai siekėme užsibrėžtų tikslų ir į 2023 metus atėjome pasirengę tęsti darbus – vertinsime, kaip mūsų audituojamiems subjektams sekasi stiprinti įstaigų vidaus kontrolę, valdyti lėšas ir turtą, teikti viešąsias paslaugas rajono bendruomenei, aktyviai skatinsime rekomendacijų įgyvendinimą. Pateikdami Kontrolės ir audito tarnybos 2022 metų veiklos rezultatus, norime padėkoti konstruktyviai bendradarbiavusiems audituotų įstaigų vadovams, darbuotojams ir visiems mūsų partneriams. Esame įsitikinę, kad bendru supratimu ir visų pastangomis galime pasiekti, kad Savivaldybės turtas būtų valdomas skaidriau, efektyviau, rezultatyviau, o rajono gyventojai galėtų džiaugtis gražėjančiu rajonu ir aukšta viešųjų paslaugų kokybe. Kontrolės ir audito tarnybos 2022 metų veiklos ataskaita skelbiama Kupiškio rajono savivaldybės interneto svetainėje www.kupiskis.lt. Taip pat su Ataskaita galima susipažinti Kontrolės ir audito tarnyboje (Kupiškis, Vytauto g. 2, 208 kab.).

I. BENDRA INFORMACIJA APIE TARNYBĄ

1.1.VEIKLOS PRIORITETAI

Pagrindinis mūsų veiklos tikslas – prižiūrėti, ar teisėtai, efektyviai, ekonomiškai ir rezultatyviai valdomas ir naudojamas Savivaldybės turtas ir patikėjimo teise valdomas valstybės turtas, kaip vykdomas Savivaldybės biudžetas ir naudojami kiti piniginiai ištekliai. Savo veiklą grindžiame vertybėmis, kurios geriausiai reprezentuoja mūsų profesinį požiūrį į darbą ir vykdomą misiją.

MISIJA – didinti naudą visuomenei, padedant Savivaldybei išmintingai valdyti jos finansus ir turtą.

VIZIJA – pažangi, profesionali ir nepriklausoma įstaiga, kuria pasitikima.

VERTYBĖS – kompetencija, nepriklausomumas, profesionalumas, sąžiningumas, viešumas.

Vykdydami savo misiją, siekiame keisti viešojo sektoriaus požiūrį į atskaitingumą, skaidrumą, pažangą ir tinkamą išteklių paskirstymą bei valdymą, skatiname sprendimus priimti tik tinkamai įvertinus jų būtinumą, būsimą naudą, teigiamą ar neigiamą poveikį. Kiekvieno Tarnybos darbuotojo individualus požiūris į bendras mūsų Tarnybos vertybes leidžia kūrybiškai ir kryptingai siekti kokybiškų rezultatų.

Tarnybai keliami lūkesčiai įpareigoja siekti aukštos darbų kokybės ir kuriamų rezultatų poveikio didinimo, kelti profesinę kompetenciją, vykdyti efektyvią į rezultatus orientuotą veiklą.

POVEIKIS – didindami Tarnybos veiklos rezultatų poveikį, siekiame skatinti rezultatyvesnius ir efektyvesnius įstaigos veiklos procesus, Savivaldybės biudžeto lėšų taupymo ir efektyviai veikiančią vidaus kontrolės sistemą.

KOKYBĖ – gerindami Tarnybos veiklos kokybę, siekiame būti pavyzdžiu viešajame sektoriuje. Savo darbui keliame tik aukščiausius kokybės reikalavimus, nuolat keldami darbuotojų kvalifikaciją.

SKLAIDA – didindami informacijos sklaidą visuomenei, veiklos rezultatus stengiamės pristatyti paprastai ir profesionaliai. Tarnybos veikla yra viešinama Savivaldybės interneto svetainėje www.kupiskis.lt . Veiklos ataskaitos santrauka skelbiama vietinėje spaudoje.

1.2. ŽMOGIŠKIEJI IŠTEKLIAI

Tarnybos žmoniškieji ištekliai yra maži. Savivaldybės taryba Tarnyboje yra patvirtinusi 2 pareigybes. 2022 metais Tarnyboje pradėjo dirbo dvi darbuotojos. Savivaldybės kontrolierė Vilma Mažeikienė – įstaigos vadovė, turinti aukštąjį universitetinį ekonominį ir magistro išsimokslinimus bei 22 metų patirtį šiame darbe. Vyriausioji specialistė Jelena Paulauskaitė turi aukštąjį universitetinį išsilavinimą ir vienerių metų patirtį šiame darbe.

1.3. FINANSINIAI IŠTEKLIAI

Tarnyba yra juridinis asmuo – biudžetinė įstaiga, vykdanti viešojo ir vidaus administravimo funkcijas. Tarnybai vadovauja ir už jos veiklą atsako įstaigos vadovas – Savivaldybės kontrolierius. Tarnyba išlaikoma iš Savivaldybės biudžeto lėšų. Savivaldybės taryba kasmet, tvirtindama biudžetą, skiria Tarnybai asignavimus.

Tarnyba vykdė Savivaldybės strateginio veiklos plano 5 programos „Savivaldybės valdymo ir pagrindinių funkcijų vykdymas“ priemonę „Kontrolės ir audito tarnybos veiklos organizavimas“. Savivaldybės taryba Tarnybai 2022 metais patvirtino 74,9 tūkst. Eur Savivaldybės biudžeto asignavimų, iš jų darbo užmokesčiui – 63,9 tūkst. Eur, socialiniam draudimui – 9,3 tūkst. Eur. Tarnyba nepanaudojo 17,42 Eur. Nuolatinis tobulėjimas ir mokymasis yra būtina sąlyga profesiniam auditui atlikti ir kitoms mūsų kompetencijai priskirtoms funkcijoms vykdyti. Tarnyboje buvo nusistatyti mokymosi prioritetai, ypač naujo darbuotojo Tarnyboje. Lietuvos Respublikos Valstybės tarnybos įstatymu reglamentuotas nurodymas dėl kvalifikacijos kėlimo. Kvalifikacijos kėlimui išleista 3,5 tūkst. Eur Savivaldybės biudžeto lėšų. Tarnybos buhalterinę apskaitą tvarko ir atskaitomybę rengia Savivaldybės administracijos Apskaitos skyrius.

1.4. AUDITO KOKYBĖS UŽTIKRINIMAS

Tarnybos audito kokybės politiką, audito procedūras, peržiūros ir audito kokybės kontrolės bendruosius reikalavimus nustato Tarnybos audito kokybės valdymo taisyklės, parengtos vadovaujantis Tarptautiniais audito standartais, Valstybinio audito reikalavimais.

Kaip ir kiekvienais metais, taip ir 2022-aisiais Tarnyboje vykdėme nuolatinę audito kokybės užtikrinimo procedūrų pakankamumo ir veiksmingumo stebėseną – atliekamos audito procedūros buvo prižiūrimos ir peržiūrimos siekiant nustatyti, ar auditas atliekamas pagal audito

planą ir programas, ar audito rezultatai tinkamai pateikti darbo dokumentuose, išspręsti ir audito išvadoje bei rekomendacijose pateikti visi svarbūs audito klausimai, padarytos išvados ir rekomendacijos atitinka darbo rezultatus ir pagrindžia nuomonę. Valstybės kontrolė 2022 metais atliko Kontrolės ir audito tarnybos atliekamo finansinio audito išorinę peržiūrą ir konstatavo, kad Tarnyboje yra užtikrinta audito kokybės kontrolė, todėl Tarnyboje sukurta sistema užtikrina, kad visi auditai būtų atliekami pagal Valstybinio audito reikalavimus, Tarptautinius audito standartus ir Valstybės kontrolės parengtas metodikas. Vienas darbuotojas Tarnyboje nepajėgus vykdyti šių reikalavimų.

Savivaldybių kontrolierių profesinės etikos kodekse nustatyti profesiniai reikalavimai ir procedūros, užtikrinančios Vietos savivaldos įstatyme savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos veiklai nustatytų principų – nepriklausomumo, teisėtumo, viešumo, objektyvumo ir profesionalumo laikymąsi. Siekdami sumažinti ar pašalinti grėsmes auditoriaus nepriklausomumui ir objektyvumui, taikome įvairias prevencines priemones: pateikėme privačių interesų deklaracijas, prieš pradėdami auditą, pildome nešališkumo, nepriklausomumo ir konfidencialumo deklaracijas.

1.5. VEIKLOS ORGANIZAVIMAS

Tarnyba, kaip savivaldybės biudžetinė įstaiga, be teisės aktais jai deleguotų išorės audito ir kontrolės funkcijų, vykdė bendrąsias biudžetinės įstaigos funkcijas: veiklos planavimo, vidaus administravimo, įstaigos vidaus dokumentų valdymo ir tvarkymo, personalo valdymo, valstybės tarnautojų mokymo, jų tarnybinės veiklos vertinimo ir kt. funkcijas. Tarnybos audito ir kontrolės bei vidaus administravimo veikla buvo organizuojama ir koordinuojama leidžiant Savivaldybės kontrolieriaus įsakymus, išduodant pavedimus atlikti auditus, patikrinimus, parengti išvadą ar išnagrinėti skundą. Per 2022 metus Tarnyba iš institucijų ir įstaigų gavo 422 raštus. Atlikdami priskirtas funkcijas, parengėme ir pateikėme įvairiems adresatams 299 raštus, 7 audito ir 2 patikrinimų ataskaitas, 6 išvadas ir kitą informaciją, atlikome Tarnybos dokumentų valdymo ir apskaitos darbus, dokumentų valdymo sistemoje Kontora suformavome siunčiamų ir gaunamų dokumentų registrų ataskaitas, vykdėme prekių ir paslaugų viešuosius pirkimus. Parengėme, suderinome ir patvirtinome 2023 metų dokumentacijos planą, kitus reikalingus archyvinius dokumentus. Sutvarkėme Tarnybos 2021 m. nuolat ir ilgai saugomus dokumentus, parengėme jų apskaitos dokumentus ir pateikėme tvirtinti Šiaulių regiono valstybės archyvo Panevėžio filialui. Dalyvavome Savivaldybės tarybos, komitetų posėdžiuose.

II. TARNYBOS VEIKLOS TIKSLŲ ĮGYVENDINIMAS

2.1. VEIKLOS REZULTATAI

Tarnybos veiklos mastas kasmet nustatomas Savivaldybės kontrolieriaus patvirtintame, su Savivaldybės tarybos Kontrolės komitetu suderintame, veiklos plane. Siekdami efektyviai atlikti savo funkcijas ir gauti pakankamai informacijos audito išvadoms pagrįsti, auditus planuojame remdamiesi audito strateginio planavimo metodais, sukaupta patirtimi, audituojamų subjektų veiklos rizikos vertinimu. Kaip ir kiekvienais metais, 2022 metais parengėme audito strategiją, kurioje suplanavome audito sritis, apimtis ir audituojamus subjektus. Rengiant audito strategiją stengėmės apimti reikšmingas ir rizikingas viešojo sektoriaus finansines ir veiklos sritis, išanalizavome jose esančias problemas. Kiekvieną riziką atskirai vertinome pagal atitiktį prioritetams, masto, svarbos ir galimybės audituoti kriterijus. Be privalomo atlikti Savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinių, biudžeto vykdymo, lėšų ir turto naudojimo audito, plane numatėme ir kitus darbus, kuriuos privalome atlikti. Dėl gautų Savivaldybės mero raštų ir gyventojų skundų Tarnybos 2022 metų veiklos planas buvo du kartus tikslinamas. Su Tarnybos 2022 metų veiklos planu ir jo tikslinimais galima susipažinti interneto svetainėje www.kupiskis.lt .

Tarnyba, įgyvendindama Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatyme nustatytas funkcijas, atlieka Savivaldybės administracijos, Savivaldybės administravimo subjektų ir Savivaldybės valdomų įmonių finansinius ir veiklos auditus, rengia išvadas, nagrinėja gyventojų prašymus, skundus, pareiškimus.

2022 metais atlikta: 7 finansiniai ir atitikties auditai, 2 patikrinimai, pateiktos 6 išvados.

2.1.1. PATEIKTA FINANSINIO (TEISĖTUMO) AUDITO ATASKAITA

Savivaldybės 2021 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinių, Savivaldybės biudžeto vykdymo, lėšų ir turto naudojimo audito rezultatai

2022 metais užbaigėme Savivaldybės 2021 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinių, Savivaldybės biudžeto vykdymo, lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais auditą, kuris buvo pradėtas 2021 metais. Kupiškio rajono savivaldybės 2021 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys sudarytas apjungus 22 biudžetinių įstaigų, 3 viešųjų įstaigų ir Savivaldybės iždo finansinių ataskaitų rinkinių duomenis, kaip vieno viešojo subjekto finansinių ataskaitų rinkinys. Konsoliduotas Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys rengiamas apjungiant į Savivaldybės biudžetą gautų pajamų ir 24 Savivaldybės biudžeto asignavimų valdytojų pateikiamų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenis.

Didžiausią dėmesį skyrėme reikšmingoms ir rizikingoms sritims, tokioms kaip darbo užmokestis ir socialinio draudimo įmokos, ilgalaikis turtas (įskaitant ilgalaikį finansinį ir biologinį turtą), kilnojamosios kultūros vertybės, paslaugų ir prekių išlaidos, įsipareigojimai, biudžeto pajamos ir panaudoti asignavimai, veiklos sąnaudos, konsolidavimo procesas ir kt. Kartu vertinome ir lėšų bei turto naudojimo teisėtumą.

Audito metu buvo atliktos pagrindinės ir analitinės audito procedūros, kurios atskleidė priedų ir priemokų mokėjimo, vietinės reikšmės kelių, biologinio turto, nebaigtos statybos, pastatų ir statinių apskaitos trūkumus:

- Kupiškio rajono savivaldybėje vis dar nėra patvirtinto išorinės reklamos specialiojo plano. Savivaldybės tarybos patvirtintuose bendruosiuose teritorijų planavimo dokumentuose nenustatyti išorinės reklamos įrengimo Kupiškio mieste ar rajone reglamentai.
- Kupiškio rajono savivaldybė antrus metus iš eilės neįvykdė Lietuvos Respublikos 2021 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo 13 straipsnio 4 dalies nuostatų, nurodančių, kad Savivaldybės 2022 m. sausio 1 d. esantis įsiskolinimas (mokėtinos sumos, išskyrus sumas paskoloms grąžinti) turi būti ne didesnis už 2021 m. sausio 1 d. atitinkamą įsiskolinimą. Savivaldybės 2022 m. sausio 1 d. esantis įsiskolinimas (mokėtinos sumos, išskyrus sumas paskoloms grąžinti) – 632,6 tūkst. Eur, palyginti su 2021 m. sausio 1 d., padidėjo 71,5 tūkst. Eur. Palyginti su metų pradžia, daugiausiai (109,9 tūkst. Eur) padidėjo prekių ir paslaugų įsigijimo išlaidų suma.
- Dar 2016 metais Savivaldybės kontrolierius nustatė trūkumus biologinio turto apskaitos srityje. Tie patys trūkumai išliko ir 2021 metais.
- Didelė dalis vietinės reikšmės kelių ir gatvių vis dar neįregistruota Nekilnojamojo turto registre. Sodininkų bendrijų keliai neįtraukti į kelių sąrašą ir neapskaityti apskaitos registruose.

- Nustatyta, kad kai kurių gatvių atliktos rekonstrukcijos sąnaudos vis dar apskaitomos kaip nebaigta statyba, nors gatvės jau naudojamos. Gatvių vertė nepadidinta, Nekilnojamojo turto registre neįregistruota. Nusidėvėjimas neskaičiuojamas. Savivaldybės administracija nesivadovauja VSAFAS 12-ojo standarto nuostata nebaigtos statybos sąskaitoje apskaityti visas su statyba susijusias išlaidas tik iki tol, kol ilgalaikio turto vienetas bus paruoštas naudoti.
- Nebaigtoje statyboje vis dar išlieka įregistruoto turto vienetų – projektų, kuriems statybos darbai nėra vykdomi (pvz., Irklavimo bazės statyba – 32,66 tūkst. Eur, Bažnyčios apžvalgos aikštelė – 35 tūkst. Eur, slidinėjimo trasos rekonstrukcija – 5,5 tūkst. Eur).
- Nustatyta, kad audituojamo laikotarpio pabaigoje Kupiškio rajono savivaldybės administracijos nebaigtos statybos sąskaitoje vis dar buvo apskaitomos pilnai eksploatuojamo ilgalaikio materialiojo turto vieneto sukūrimo išlaidos ir faktiškai baigtų esminio pagerinimo darbų išlaidos (pvz., L. Stuokos–Gucevičiaus a. rekonstrukcija, Jaunimo centro pastato renovavimas). Kupiškio jaunimo centro apskaitoje nuo 2015 metų vis dar apskaitoma pastato renovacija – 265,4 tūkst. Eur, nors pastatas eksploatuojamas, nusidėvėjimas neskaičiuojamas.
- Kupiškio rajono savivaldybė 2011 metais įgyvendino projektą „Palėvenės buvusio dominikonų vienuolyno ansamblio restauravimo, sutvarkymo ir pritaikymo viešosioms turizmo reikmėms techninio projekto parengimas ir svirno dalies pritaikymas turizmui“. Šio projekto metu investuota daugiau kaip 665 tūkst. Eur. Per 2016–2018 metus į Palėvenės dominikonų vienuolyno statinių ansamblį bendrai investuota daugiau kaip 792 tūkst. Eur. Didžiąją jų dalį sudarė Europos Sąjungos lėšos (plačiau: https://sa.lt/palevenes-dominikonu-vienuolyno-ansamblis-kyla-naujam-gyvenimui/). Tačiau tikroji vertė Palėvenės vienuolyno pastatams nebuvo nustatoma.

- Kupiškio socialinių paslaugų centro direktorė neteisėtai, be Kupiškio rajono savivaldybės mero potvarkių, pati sau 2 savo įsakymais pasiskyrė premijas už 3 368,42. Direktorė savo veiksmais padarė žalą įstaigai 3 368,42 Eur.
- Kupiškio socialinių paslaugų centro direktorės įsakymais neteisingai 2021 metais išmokėtos priemokos už tiesioginį darbą su neįgaliaisiais (vyr. buhalterei, sekretorei-administratorei, buhalterei, direktorei ir kt.), įstaigoje buvo išmokėtos premijos už biudžetinės įstaigos veiklai ypač svarbias užduotis (kambarių puošimą Šv. Velykoms, Šv. Kalėdoms, šventėms – 43 darbuotojams, šventinių pietų ruošimą – 35 darbuotojams ir t.t.), neteisingai 20 darbuotojų mokamas pareiginės algos kintamosios dalies mokėjimas, skirtas

profsąjungos nariams. Iš viso Socialinių paslaugų centre išmokėta 143 803,3 Eur premijų, priemokų.

- Kupiškio socialinių paslaugų centro direktorės įsakymu 2021 metais neteisingai išmokėta 120 Eur atvejo vadybininkei materialinė parama dėl COVID-19 ligos, nes darbo laiko apskaitos žiniaraštyje per visus 2021 metus nenurodytas tos darbuotojos nė vienas ligos atvejis. Direktorė pateikė paaiškinimą, kad darbuotoja dirbo nuotoliniu būdu, tačiau, pažeidžiant Lietuvos Respublikos darbo kodekso 52 straipsnio 3 punkto reikalavimus, direktorės įsakymo dėl nuotolinio darbo suteikimo nėra, darbo laiko apskaitos žiniaraštyje nėra pažymėta, kad darbuotoja sirgdama dirbo nuotoliniu būdu.
- Nustatyti atvejai Kupiškio socialinių paslaugų centre, kai neteisingai išmokėtos kompensacijos už asmeninio transporto naudojimą tarnybos reikmėms, nes nėra nei darbuotojų prašymų, nei direktoriaus įsakymų. Nustatyti atvejai, kai be darbuotojų prašymų ir direktoriaus įsakymų kompensacijos darbuotojams išmokėtos tolygiai, kad neliktų sąskaitoje lėšų. Nustatytas atvejis, kad pati direktorė pagal savo prašymą be Kupiškio rajono savivaldybės mero potvarkio išsimokėjo patirtas išlaidas už asmeninio transporto naudojimą 39,93 Eur. Direktorė savo veiksmais padarė žalą.. Iš viso kompensacijų už asmeninio transporto naudojimą tarnybos reikmėms Socialinių paslaugų centre išmokėta 6 814,04 Eur.
- Socialinių paslaugų centras, Kupiškio r. Subačiaus vaikų lopšelis-darželis, Kupiškio vaikų lopšelis-darželis „Saulutė“, Kupiškio vaikų lopšelis-darželis „Obelėlė“, Kupiškio mokykla „Varpelis“, Kupiškio rajono šv. Kazimiero vaikų globos namai pasirašė pieno ir pieno produktų pirkimo iš AB „Žemaitijos pienas“ pirkimų sutartis, kuriose numatytos teisės aktams prieštaraujančias sutarties sąlygos, todėl įstaigos neturėjo galimybės atlikti vidaus kontrolės procedūrų, siekiant įsitikinti ūkinių operacijų, vykdant šias sutartis, teisėtumu ir užtikrinti racionalų lėšų panaudojimą bei pirkimų principų laikymąsi.
- Kupiškio jaunimo centre 2021 m. įvykdytų viešųjų pirkimų būdu atlikti remonto darbai neatitinka lokalinėse sąmatose bei sutartyse nurodytų atliktų darbų sąrašo. Kupiškio rajono savivaldybės administracijos sudarytoje Lokalinėje sąmatoje numatyta atlikti tualetų, kriauklių remontą už 4340,05 eurų. Pagal PVM sąskaitą - faktūrą Kupiškio jaunimo centras sumokėjo 4257 eurus, nors sudėti pigesni keramikiniai, o ne antivandaliniai unitazai ir pisuarai. Tiek sutartį su rangovu, tiek darbų priėmimo aktą pasirašė direktorė E. V. Pirkimų sutarties vykdymas nebuvo tinkamai kontroliuojamas.

- Šių įstaigų direktoriai nepakankamai kontroliuoja, kaip įstaigose jiems pavaldūs asmenys vykdo Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo reikalavimus: Kupiškio r. Alizavos pagrindinės mokyklos, Kupiškio jaunimo centro, Kupiškio r. Subačiaus gimnazijos, Kupiškio rajono šv. Kazimiero vaikų globos namų, Kupiškio rajono savivaldybės viešosios bibliotekos, Kupiškio r. Subačiaus vaikų lopšelio-darželio, Kupiškio etnografijos muziejaus, Kupiškio meno mokyklos ,Kupiškio mokyklos „Varpelis“, Kupiškio r. savivaldybės priešgaisrinės tarnybos.
- Kupiškio r. savivaldybės priešgaisrinės tarnybos direktorius savo paties įsakymu pasiskyrė save viešųjų pirkimų organizatoriumi ir 2021 metais vykdė pirkimus, neturėdamas tam teisės, nes paskelbtos privačių interesų deklaracijos nebuvo. Kupiškio r. savivaldybės priešgaisrinės tarnybos direktorius 2021 metais neturėjo tam teisės, tačiau vykdė pirkimus už 75,5 tūkst. Eur, tarp jų, ilgalaikio materialiojo turto pirkimus.
- LR viešojo administravimo įstatymo 8 straipsnio 5 dalis nurodo, kad centralizuoto vidaus audito tarnybas sudaro ne mažiau kaip 2 pareigybės. Skyriui (biurui, tarnybai) vadovauja vedėjas (viršininkas). Kupiškio rajono savivaldybės administracijoje nuo 2017 metų neužimta Centralizuotos vidaus audito tarnybos vyriausiojo specialisto pareigybė. 2021 metais nebuvo skelbtas nė vienas konkursas šiai pareigybei užimti.
- Peržiūrėjus Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymus dėl priedų ir priemokų mokėjimo, nustatyta, kad Savivaldybės administracijos Teisės skyriaus darbuotojai yra mokamas darbo užmokestis pagal atskirus susitarimus dėl papildomo darbo iki 80 Eur per dieną už ceremonialo tvarkytojo darbo funkciją santuokų metu. Tokie mokėjimai yra atliekami jau kelintus metus iš eilės, nors Savivaldybės administracijos struktūroje ceremonialo tvarkytojo pareigybė nėra patvirtinta.

Kontrolės ir audito tarnyba audito metu dėl nustatytų trūkumų ir pažeidimų Savivaldybės įstaigoms pateikė iš viso 49 rekomendacijas bei parašė 43 raštus: Kupiškio rajono merui – 3, Kupiškio rajono Savivaldybės administracijai – 14, Kupiškio rajono savivaldybės priešgaisrinei tarnybai – 2, Kupiškio PASPC – 1, Kupiškio mokyklai „Varpelis” – 2, Kupiškio meno mokyklai – 1, Kupiškio r. Subačiaus vaikų l.- d. – 2, Kupiškio etnografijos muziejui – 1, Kupiškio rajono savivaldybės viešajai bibliotekai – 1, Kupiškio rajono šv. Kazimiero globos namams – 2, Kupiškio r. Subačiaus gimnazijai – 2, Kupiškio r. Alizavos pagrindinei mokyklai – 1, Kupiškio jaunimo centrui – 2, Kupiškio r. savivaldybės kultūros centrui – 1, Kupiškio Povilo Matulionio progimnazijai – 1, Kupiškio L. Stuokos-Gucevičiaus gimnazijai – 1, Kupiškio socialinių paslaugų centrui – 4, Kupiškio vaikų l.- d. „Saulutė” – 1, Kupiškio vaikų l.- d. „Obelėlė” – 1.

2.1.2. PATEIKTOS IŠVADOS SAVIVALDYBĖS TARYBAI

Įgyvendinant Kontrolės ir audito tarnybos strateginį tikslą – prižiūrėti, kaip valdomas ir naudojamas Savivaldybės turtas, kaip vykdomas Savivaldybės biudžetas, Kontrolierius atliko auditus bei parengė privalomas išvadas Savivaldybės tarybai.

2022 metais konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio audito, biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio audito ir turto naudojimo audito išvadoje buvo pateiktos 3 sąlyginės nuomonės.

2022 metais Kontrolierius atliko 2 vertinimus dėl Savivaldybės galimybių imti ilgalaikes paskolas ir 1 vertinimą dėl Savivaldybės galimybių suteikti garantiją.

2.1.2.1. IŠVADA DĖL KUPIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS 2021 METŲ KONSOLIDUOTŲJŲ ATASKAITŲ RINKINIO, SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO IR TURTO NAUDOJIMO

***Sąlyginė nuomonė* dėl konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio.**

Pagrindas pareikšti sąlyginę nuomonę dėl konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio

Nustatėme finansinės būklės ataskaitos (ilgalaikio turto, biologinio turto, nebaigtos statybos, vietinės reikšmės kelių ir gatvių, nekilnojamųjų kultūros vertybių, finansavimo sumų), reikšmingų duomenų iškraipymų (įskaitant sumas, kurių teisingumo negalėjome patvirtinti), kuriuos lėmė iškraipymai žemesniojo konsolidavimo lygio viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų rinkiniuose.

***Sąlyginė nuomonė* dėl biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio.**

Pagrindas sąlyginei nuomonei pareikšti dėl Savivaldybės 2021 metų biudžeto vykdymo ataskaitų.

Nustatėme duomenų iškraipymų (įskaitant reikšmingas sumas, kurių teisingumo negalėjome patvirtinti), kuriuos lėmė iškraipymai žemesniojo konsolidavimo lygio viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų rinkiniuose: Kupiškio socialinių paslaugų centre neteisingai išmokėtos kompensacijos už asmeninio transporto naudojimą tarnybos reikmėms, neteisingai paskaičiuotos bei išmokėtos darbo užmokesčio premijos, priedai ir priemokos, neteisingai išmokėta išmoka dėl ligos.

***Sąlyginė nuomonė* dėl Savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo.**

Pagrindas sąlyginei nuomonei pareikšti dėl Savivaldybės 2021 metų biudžeto ir turto naudojimo

Nustatėme Savivaldybės nekilnojamojo turto valdymo trūkumų, viešųjų pirkimų įstatymų nuostatų neįgyvendinimo atvejų, neįgyvendintos ankstesniais metais mūsų pateiktos rekomendacijos dėl personalo valdymo organizavimo, nustatyta, kad nė karto neskelbtas konkursas Centralizuotos vidaus audito tarnybos vyriausiojo specialisto pareigybei užimti, sudaromi papildomi susitarimai ceremonialo tvarkytojo funkcijoms atlikti, tačiau struktūroje tokia pareigybė nėra patvirtinta.

2.1.2.2. IŠVADA DĖL KUPIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS GALIMYBĖS IMTI ILGALAIKĘ PASKOLĄ INVESTICIJŲ PROJEKTUI FINANSUOTI

Vertinimo tikslas – įvertinti, ar Savivaldybė turi galimybę imti 658 880 Eur ilgalaikes paskolas (10 metų) investicijų projektų „Kupiškio mokyklos „Varpelis“ pastato Vytauto g. 26, Kupiškyje, modernizavimas, siekiant padidinti pastato energinį efektyvumą“ (389 060 Eur) ir „Kupiškio vaikų lopšelio-darželio „Obelėlė“ pastato, P. Mažylio g. 16, Kupiškyje, modernizavimas siekiant padidinti pastato energinį efektyvumą“ (269 820 Eur) išlaidoms finansuoti bei pateikti išvadą Savivaldybės tarybai.

Kontrolierius pateikė išvadą, kad Savivaldybei paėmus ilgalaikę dešimties metų laikotarpiui 658 880 Eur paskolą investiciniams projektams finansuoti, Lietuvos Respublikos 2022 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu nustatyti Savivaldybės skolos skolinimosi limitai nebus viršyti.

2.1.2.3. IŠVADA DĖL KUPIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS GALIMYBĖS SUTEIKTI GARANTIJĄ IKI 25 TŪKST. EUR

Vertinimo tikslas – įvertinti, ar Kupiškio rajono savivaldybė, neviršydama Lietuvos Respublikos 2022 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu nustatyto garantijų limito, turi galimybę suteikti garantiją uždarosios akcinės bendrovės „Kupiškio autobusų parkas“ imamai ilgalaikei paskolai iki 25 tūkst. Eur autobusui įsigyti bei pateikti Savivaldybės tarybai išvadą.

Kontrolierius pateikė išvadą, kad Kupiškio rajono savivaldybei suteikus garantiją iki 25 tūkst. Eur už UAB „Kupiškio autobusų parkas“ imamą paskolą autobusui įsigyti, nebus viršytas Lietuvos Respublikos 2022 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių

patvirtinimo įstatyme nustatytas savivaldybės garantijų limitas ir nebus pažeisti savivaldybės garantijų teikimo principai, nustatyti Vietos savivaldos ir Biudžeto sandaros įstatymuose.

2.1.2.4. IŠVADA DĖL KUPIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS GALIMYBĖS SUTEIKTI GARANTIJĄ IKI 200 TŪKST. EUR

Vertinimo tikslas – įvertinti, ar Kupiškio rajono savivaldybė, neviršydama Lietuvos Respublikos 2022 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu nustatyto garantijų limito, turi galimybę suteikti garantiją UAB „Kupiškio vandenys“ imamos paskolos kredito linijos atidarymui iki 200 tūkst. Eur bei pateikti Savivaldybės tarybai išvadą.

Kontrolierius pateikė išvadą, kad Kupiškio rajono savivaldybei suteikus garantiją iki 200 tūkst. Eur už UAB „Kupiškio vandenys“ imamą ilgalaikę paskolą (kredito linijos) apyvartinių lėšų trūkumui padengti, nebus viršytas Lietuvos Respublikos 2022 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme nustatytas savivaldybės garantijų limitas ir nebus pažeisti Lietuvos Respublikos teisės aktais nustatyti savivaldybės garantijų teikimo principai.

Savivaldybės kontrolierius atkreipė dėmesį, kad UAB „Kupiškio vandenys“ gryno pelno dydis metus iš eilės mažėja. Gryno pelno dydis 2020 metais buvo 93 081 Eur, 2021 m. – 26 582 Eur.

Vertinimo metu nustatyta, kad bendrovėje 2022 metais projektams įgyvendinti ar kitiems darbams vykdyti skirtų lėšų dydis sumažėjo **14 proc.** (nuo 1 620,01 tūkst. Eur 2021 metais iki 1 386,07 tūkst. Eur 2022 metais). Palyginti su 2021 metais, sumažėjo ir pritrauktų ES investicijų dydis: nuo 958,03 tūkst. Eur 2021 metais iki 617,58 tūkst. Eur 2022 metais.

Tačiau UAB „Kupiškio vandenys“ investicijų dalis savo lėšomis, **palyginti su 2021 metais, padidėjo 27 proc.** UAB „Kupiškio vandenys“ 2021 metais savo lėšomis įgyvendino arba prisidėjo prie investicijų – už 520,83 tūkst. Eur, o 2022 metais – už 711,42 tūkst.

UAB „Kupiškio vandenys“ Kontrolės ir audito tarnybai nurodė, kad kredito linija reikalinga apyvartinėms lėšoms papildyti. Per paskutinius tris mėnesius bendrovė, vykdydama įsipareigojimus tiekėjams, investicijų projektų vystytojams, darbuotojams, valstybės biudžetui išleido apie 21 proc. daugiau, negu gavo įplaukų už suteiktas paslaugas.

2.1.3. *NEPLANINIŲ AUDITŲ IR PATIKRINIMŲ REZULTATAI*

Kontrolės ir audito tarnyba pagal Vietos savivaldos įstatymo nuostatas nagrinėja iš gyventojų gaunamus prašymus, pranešimus, skundus ir pareiškimus dėl Savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais, dėl priimtų Savivaldybės tarybos sprendimų įgyvendinimo teisingumo ir teikia išvadas dėl tokio tyrimo rezultato.

2.1.3.1. ATITIKTIES AUDITO „DĖL KOEFICIENTŲ NUSTATYMO KUPIŠKIO SOCIALINIŲ PASLAUGŲ CENTRE TEISĖTUMO IR TEISINGUMO“ REZULTATAI

Auditas atliktas pagal Kupiškio rajono gyventojų pateiktą skundą Kontrolės ir audito tarnybai dėl galimai neteisėto ir neteisingo darbo užmokesčio koeficientų nustatymo darbuotojams Kupiškio socialinių paslaugų centre.

Kontrolės ir audito tarnyba nustatė, kad:

- *Kupiškio socialinių paslaugų centro direktoriaus . įsakymu nuo 2022 m. kovo 1 d. pakeisti padalinių vadovų pareigybių pavadinimai į padalinio vedėjų bei patvirtinta nauja įstaigos valdymo struktūra, kurioje Bendrųjų ir specialiųjų socialinių paslaugų padalinyje vietoj atvejo vadybininko – socialinio darbo organizavimo vadovo pareigybės nurodyta atvejo vadybininko – padalinio vedėjo pavaduotojo socialiniams reikalams pareigybė. Tačiau šių darbuotojų pareigybių aprašymai nepasikeitė , o darbo sutarčių pakeitimai, įsigaliojantys nuo 2022 m. kovo 1 d., darbo sutartyse įforminti po 2022 m. balandžio 11 d. įrašų.*
- *Centro direktoriaus įsakymu pakeistas direktoriaus pavaduotojo socialiniams reikalams pareigybės (nustatytas pareigybės lygis ne žemesni A1) pavadinimas į asmeninio asistento (nustatytas pareigybės lygis C). Tačiau Centro Kupiškio socialinių paslaugų centro darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos aprašo 16 punktas liko nepakeistas ir nepakeisti Centro direktoriaus patvirtintų Kupiškio socialinių paslaugų centro vidaus tvarkos taisyklių 10, 11, 12, 15 punktai. Be to nuo 2021 m. gruodžio 1 d. Kupiškio socialinių paslaugų centro valdymo struktūroje nėra nurodyta direktoriaus pavaduotojo socialiniams reikalams pavaldumo ir jau 2021 m. šį pareigybė buvo nefinansuojama.*
- *Centro direktoriaus įsakymu pakeistas Kupiškio socialinių paslaugų centro darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos aprašo 16 punkto 1 priedas, kuriame nustatyti struktūrinių padalinių vadovų (nuo 2022 m. liepos 1 d. struktūrinių padalinių vedėjų) pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientai, nors darbo apmokėjimo tvarkos aprašo 16 punktas reglamentuoja Centro direktoriaus pavaduotojo socialiniams reikalams pareiginės algos nustatymą. Taip pat pakeisti 17 punkto 2 ir 3 priedai, kuriuose nustatyti specialistų bei kvalifikuotų darbuotojų pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientai. Prieduose nebuvo*

patvirtinti vadovų ir jų pavaduotojų pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientai. Naujai nustatyti socialinės srities specialistų (atvejo vadybininko, socialinio darbuotojo darbui su šeima ir vaikais, tarnybos atestuoto asmens, globos koordinatoriaus) ir socialinės srities kvalifikuotų darbuotojų (asmeninio asistento, individualios priežiūros darbuotojo, slaugytojo padėjėjo, individualios priežiūros darbuotojo darbui su šeima ir vaikais) pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientai, kurių darbo apmokėjimo sąlygos nėra apibrėžtos darbo apmokėjimo tvarkos apraše. Jame taip nėra reglamentuotas darbo užmokesčio mokėjimas darbuotojams, dirbantiems projektinėse veiklose.

- *Dietistė, dirbanti įstaigoje nuo 2011 m. sausio 4 d., 2009 m. yra įgijusi slaugos profesinio bakalauro kvalifikacinį laipsnį ir bendrosios praktikos slaugytojo profesinę kvalifikaciją, tačiau neturi dietisto profesinės kvalifikacijos.*
- *Peržiūrėjus Centro darbuotojų pareigybių lygių atitiktį biudžetinių įstaigų darbuotojų pareigybių lygiams, , nustatyta, jog Centro direktoriaus įsakymais jie neteisingai priskirti 7 darbuotojams. Lietuvos profesijų klasifikatoriaus pagrindinė nuostata yra ta, jos profesijos kodas parenkamas pagal darbuotojo darbą, o ne pagal jo išsilavinimą.*
- *Kupiškio socialinių paslaugų centro padalinio vedėjai R. Š. neteisingai nustatytas padalinio vedėjos pareigybei priskirtas pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientas, nes neatsižvelgta į darbuotojos vadovaujamo darbo patirtį ir profesinio darbo patirtį (metais). Koeficientas net nesiekia nustatyto bazinio dydžio minimalios ribos (t. y. 10,14).*
- *Padalinių vedėjų ir vedėjo pavaduotojos socialiniams reikalams darbo sutartyse nėra apibrėžta, kaip bus apmokamas darbas už atliekamas papildomas funkcijas, nes pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientai yra mokami ne pagal nustatytus socialinės srities struktūrinių padalinių vedėjams bazinius dydžius. Neaišku, kokiais kriterijais vadovaujantis padalinio vedėjo pavaduotojai nustatytas didesnis pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientas nei 3 padalinių vedėjų (A. M., A. G., R. Š.), turinčių 16 – 20 m. profesinės darbo patirties.*
- *Socialinei darbuotojai darbui su šeimomis neteisingai nustatytas pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientas, kuris nesiekia nustatyto bazinio dydžio minimalios ribos (t. y. 7,9), nes neįvertinta tai, jog ji turi 10 m. profesinio darbo patirties. Audito metu Centro direktorius pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientą šiai darbuotojai nustatė teisingą ir nuo 2022 m. sausio 1 d. buvo perskaičiuotas darbo užmokestis, nepriemoka darbuotojai sudarė 171,49 Eur.*

- *2022 metų pradžiai buvo patvirtinti 2 asmeninio asistento etatai. 2022 m. rugsėjo 30 dienai Kupiškio socialinių paslaugų centre 7 darbuotojai užėmė 5,1 asmeninio asistento etato. Nuo 2022 m. balandžio 1 d. atliktas etatų sąrašo pakeitimas Centro direktoriaus įsakymu, kuriame pakeistas direktoriaus pavaduotojo socialiniams reikalams pareigybės pavadinimas į asmeninio asistento ir patvirtinti asmeninio asistento 3 etatai. Centro direktoriaus įsakymu nuo 2022 m. liepos 1 d. pakeisti buhalterio ir vyriausiojo buhalterio pareigybių pavadinimai į asmeninio asistento pareigybes. Centro direktoriaus įsakymu sumažinta socialinio darbuotojo padėjėjo pareigybė iki 0,9 etato dalies ir paskirta nuo 2022 m. vasario 1 d. 0,1 etato dalies asmeninio asistento.*
- *Peržiūrėjus asmeninių asistentų darbo sutartis, nustatyta, jog su R. J. darbo sutartyje nėra įformintas darbo sutarties pakeitimas dėl socialinio darbuotojo padėjėjos 0,25 etato sumažėjimo.*
- *Centro direktoriaus įsakymu patvirtintas Asmeninės pagalbos teikimo darbuotojų sąrašas ir nurodytos asmeninių asistentų pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientų ribos viršija įstatymo nustatytus bazinius dydžius. Socialinių paslaugų srities darbuotojams minimalieji pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientai gali būti didinami 30 proc.*
- *Kupiškio rajono savivaldybės administracijos savivaldybės įstaigų apskaitos tarnybos finansininkė 2022-11-21 pateikė paskaičiavimus dėl priskaičiuoto ir išmokėto darbo užmokesčio asmeniniams asistentams 2022 m. 01 – 10 mėn. laikotarpiu. Pagal ataskaitos duomenis, dėl nustatytų didesnių pareiginės algos koeficientų iš viso 7 darbuotojams, einantiems / ėjusiems asmeninio asistento pareigas, bendra neteisingai išmokėta suma – 1179, 96 Eur.*
- *Audito metu, atsižvelgus į Kontrolės ir audito tarnybos rekomendacijas, Centro direktoriaus įsakymais nuo 2022 m. lapkričio 1 d. nustatyti teisingi pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientai 4 asmeniniams asistentams ir atlikti darbo sutarčių sąlygų pakeitimai. Su darbuotoja V. K. nutrauktas susitarimas dėl papildomų asmeninio asistento pareigų, o darbuotoja E. K. perkelta į socialinio darbuotojo darbui su šeimomis pareigas. Asmeninei asistentei E. P. darbo sutarties sąlygų pakeitimas neatliktas, nes darbuotojai nustatytas laikinas nedarbingumas.*

Kontrolės ir audito tarnyba Kupiškio socialinių paslaugų centro direktoriui pateikė 8 rekomendacijas nustatytiems pažeidimams šalinti.

2.1.3.2. ATITIKTIES AUDITO „DĖL DARBUOTOJŲ PRIĖMIMO Į PAREIGAS KUPIŠKIO SOCIALINIŲ PASLAUGŲ CENTRE TEISĖTUMO IR TEISINGUMO“ REZULTATAI

Auditas atliktas pagal Kupiškio rajono gyventojų pateiktą skundą Kontrolės ir audito tarnybai dėl galimai neteisėto ir neteisingo darbuotojų priėmimo į pareigas be konkursų Kupiškio socialinių paslaugų centre.

Kontrolės ir audito tarnyba nustatė, kad:

- *Iš viso Kupiškio socialinių paslaugų centre 2022 m. 01–10 mėn. laikotarpiu buvo* ***priimta/ perkelta į laisvas pareigybes pagal neterminuotas darbo sutartis 24 darbuotojai, kurie užėmė 20,75 etato,*** *t. y., 24 proc. pareigybių skaičiaus, patvirtinto Kupiškio rajono savivaldybės tarybos 2021 m. rugpjūčio 19 d. sprendimu Nr. TS-208.*
- *Įstaigoje priimti 28 kvalifikuoti darbuotojai B, C ir D lygio pareigybėms užimti, iš jų 9 pagal terminuotas darbo sutartis darbuotojų pavadavimui ligos ar atostogų metu (iš jų 4 darbuotojai pagal terminuotas darbo sutartis buvo priimti po 2 kartus).*
- ***Įstaigoje nebuvo siekiama aiškaus ir skaidraus darbuotojų atrankos organizavimo, nes nebuvo skelbtas nė vienas konkursas į laisvas pareigybes, dėl kurių vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. lapkričio 28 d. nutarimu Nr. 1162 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. birželio 21 d. nutarimo Nr. 496 pakeitimo“, turi būti rengiamas konkursas.***
- *Kupiškio socialinių paslaugų centre 2022 m. 01–10 mėn. pagal terminuotas darbo sutartis* ***be konkurso*** *priimtos 2 darbuotojos į A2 pareigybės lygio pareigas:*
- *Centro direktoriaus 2022-05-27 įsakymu Nr. SPP-309 socialinė darbuotoja darbui su šeimomis E. P pradėjo eiti pareigas nuo 2022 m. birželio 1 d. iki kol bus paskelbta atranka į laisvą socialinio darbuotojo darbui su šeimomis darbo vietą, tačiau* ***iki 2022 m. spalio 31 d. (t. y. 5 mėn.) atranka vis dar nebuvo paskelbta.***
- *Globos koordinatorė D. I., vadovaujantis Centro direktoriaus 2022-02-24 įsakymu Nr. SPP-80,* ***be konkurso*** *pradėjo eiti pareigas nuo 2022 m. kovo 1 d. vienos darbuotojos nėštumo ir gimdymo, bei vaiko auginimo atostogų laikotarpiu, kurios jai suteiktos 2 m. laikotarpiui. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos darbo kodekso 41 straipsnio 4 dalimi, „į pareigas, dėl kurių turi būti rengiamas konkursas, asmuo gali būti priimtas* ***pagal terminuotą darbo sutartį****, iki į šias pareigas konkurso būdu bus priimtas darbuotojas,* ***bet ne ilgiau kaip vienų metų laikotarpiui****”.*

- *Centro direktoriaus įsakymu darbuotoja **be konkurso** nuo 2022 m. spalio 1 d. pradėjo eiti socialinės darbuotojos darbui su šeimomis pareigas (pareigybės lygis A2). Pagal 2022 m. birželio 27 d. sudarytos darbo sutarties Nr. DS-120 pakeitimą, darbuotoja perkelta iš asmeninės asistentės pareigų (pareigybės lygis C) **neteisėtai**, nes prieštarauja Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. lapkričio 28 d. nutarimu Nr. 1162 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. birželio 21 d. nutarimo Nr. 496 pakeitimo“ patvirtinto Pareigybių, dėl kurių rengiamas konkursas, sąrašo 3.2 papunkčiui.*
- *Įstaigos vadovo nuožiūra M. V. **asmeniškai buvo pakviesta dalyvauti** socialinio darbuotojo darbui su neįgaliaisiais pareigybės (A2 lygio) atranką.*
- *Centro direktoriaus įsakymu sudaryta 3 asmenų komisija dėl atrankos organizavimo: komisijos pirmininkė direktorė L. B., nariai – socialinė darbuotoja darbui su neįgaliaisiais S. S. ir socialinė darbuotoja darbui su šeimomis L. Z. Atvejo vadybininkė E. L. paskirta sekretore.*
- *Atrankos metu **nebuvo daromas testo žodžiu eigai fiksuoti skaitmeninis garso įrašas.** Ši sąlyga nėra numatyta Kupiškio socialinių paslaugų centro direktoriaus 2022 m. rugpjūčio 12 d. įsakymu Nr. SPV-552 patvirtintame Darbuotojų atrankos organizavimo tvarkos apraše, o tai prieštarauja **Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. birželio 21 d. nutarimu Nr. 496** (su vėlesniais pakeitimais) patvirtinto Konkursų valstybės ir savivaldybių įmonėse, iš valstybės, savivaldybių ir Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetų bei iš kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų finansuojamose valstybės ir savivaldybių įstaigose ir viešosiose įstaigose, kurių savininkė yra valstybė ar savivaldybė, organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašo 16 punktui.*
- *Kontrolės ir audito tarnybai pateiktas pretendentų atrankos komisijos posėdžio 2022-08-17 protokolas Nr. R-21-1 be priedų, t. y., **nebuvo pateiktos komisijos narių pretendentų individualaus vertinimo lentelės,** kurių pagrindu įvertintas konkurso dalyvės M. V. testas žodžiu. Be to, vertinimo suvestinėje lentelėje balų vidurkis įrašytas komisijos narės K. N., kuri nebuvo Centro direktoriaus įsakymu paskirta komisijos nare.*
- *Centro direktoriaus 2022-08-29 įsakymu Nr. SPP-457 M. V. priimta į socialinės darbuotojos darbui su neįgaliaisiais pareigas (pareigybės lygis A2, pareigybės kodas 263506, pareigybės aprašymas Nr. B3) nuo 2022 m. rugsėjo 1 d. pagal neterminuotą darbo sutartį.*
- *Peržiūrėjus Kupiškio socialinių paslaugų centro direktoriaus 2022 m. rugpjūčio 12 d. įsakymu Nr. SPV-552 patvirtintą Darbuotojų atrankos organizavimo tvarkos aprašą”*

*nustatyta, kad jis parengtas nesivadovaujant **Lietuvos Respublikos vyriausybės 2017 m. birželio 21 d. nutarimu Nr. 496** (su vėlesniais pakeitimais) „Dėl Lietuvos Respublikos darbo kodekso įgyvendinimo. Pavyzdžiui, jame nėra reglamentuota, kokiu būdu atrankos dalyviai informuojami apie tai, jog atitinka konkurso skelbime nustatytus kvalifikacinius reikalavimus ir gali dalyvauti pretendentų atrankoje (nurodant jos datą, vietą ir laiką). Nenumatyta sąlyga testo žodžiu eigai fiksuoti daryti skaitmeninį įrašą.*

- *Su darbuotoja S. J. įstaigoje 2022 m. buvo sudaromos / keičiamos darbo sutartys net 4 kartus.*
- *Darbuotojos A. M. ligos laikotarpiu nuo 2022-09-13 iki 2022-10-31 jos funkcijas atliko net 4 darbuotojai.*
- *Sudarant / keičiant darbuotojų terminuotas sutartis arba laikinus darbo sutarties sąlygų pakeitimus, Centro direktoriaus **įsakymuose nenurodomas teisinis pagrindas**, tik atsižvelgiama į darbuotojų prašymus ar paslaugų gavėjų kaitą.*

Kontrolės ir audito tarnyba Kupiškio socialinių paslaugų centro direktoriui pateikė 6 rekomendacijas nustatytiems pažeidimams šalinti.

2.1.3.3. ATITIKTIES AUDITO „DĖL DARBUOTOJO PRIĖMIMO Į PAREIGAS KUPIŠKIO SENIŪNIJOJE TEISĖTUMO IR TEISINGUMO“ REZULTATAI

Auditas atliktas pagal Kupiškio rajono gyventojų pateiktą skundą Kontrolės ir audito tarnybai dėl galimai neteisėto ir neteisingo darbuotojo priėmimo į pareigas Kupiškio rajono savivaldybės administracijos Kupiškio seniūnijoje

Kontrolės ir audito tarnyba nustatė, kad:

- *darbo skelbime dėl konkurso Kupiškio seniūnijos socialinio darbuotojo pareigoms eiti **nebuvo nurodytas svarbus specialus reikalavimas turėti B kategorijos vairuotojo pažymėjimą,** kaip tai numatyta Administracijos direktoriaus įsakymu patvirtintame pareigybės aprašyme bei nenurodytas pretendentų atrankos būdas.*
- *Administracijos direktoriaus. įsakymu sudaryta pretendentų į Kupiškio rajono savivaldybės administracijos Kupiškio seniūnijos socialinio darbuotojo pareigas atrankos komisija **neatitinka Kupiškio rajono savivaldybės administracijos direktoriaus** patvirtinto Darbuotojo, dirbančio pagal darbo sutartį, priėmimo į pareigas atrankos*

būdu tvarkos aprašo 12 punkto. Vietoje Teisės skyriaus vedėjo ar jį pavaduojančio valstybės tarnautojo komisijos nare paskirta Socialinės paramos skyriaus vedėja.

Kontrolės ir audito tarnyba Kupiškio rajono savivaldybės administracijos direktoriui pateikė 2 rekomendacijas nustatytiems pažeidimams šalinti.

2.1.3.4. ATITIKTIES AUDITO „DĖL DARBUOTOJŲ PRIĖMIMO Į PAREIGAS KUPIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS KULTŪROS CENTRE TEISĖTUMO IR TEISINGUMO“ REZULTATAI

Auditas atliktas pagal Kupiškio rajono savivaldybės mero raštą Kontrolės ir audito tarnybai dėl galimai neteisėto darbuotojų priėmimo į pareigas Kupiškio rajono savivaldybės kultūros centre, lėšų švaistymo, nes, jam ,susipažinus su Centralizuoto vidaus audito tarnybos audito ataskaita, kilo abejonių dėl darbo organizavimo įstaigoje atitikties teisės aktams.

Kontrolės ir audito tarnyba nustatė, kad:

- *Kultūros centro padalinio kultūrinės veiklos organizatorės išsilavinimas neatitinka pareigybės (B lygio) aprašyme keliamam reikalavimui. Audito metu Kontrolės ir audito tarnybai nebuvo pateiktas įgytą kolegintį ar jam prilygintą išsilavinimą patvirtinantis dokumentas, Kultūros centro direktoriaus įsakymu pakeistas darbuotojos pareigybės aprašymas, tačiau pareigybės lygis nesikeitė.*
- *Ūkio ir bendrųjų reikalų skyriaus garso ir šviesos operatoriaus išsilavinimas neatitiko pareigybės (B lygio) aprašyme keliamo reikalavimo. Audito metu Kontrolės ir audito tarnybai pateikta pažyma, patvirtinanti, jog darbuotoja nuo studijuoja Kauno technologijos universitete. Kadangi nuo 2022 m. spalio 3 d. pakeisti garso ir šviesos operatorių pareigybių lygiai, darbuotojos A. S. įgytas vidurinis išsilavinimas atitinka C lygio pareigybei keliamus reikalavimus.*

Kontrolės ir audito tarnyba Kupiškio rajono savivaldybės kultūros centro direktoriui pateikė 3 rekomendacijas nustatytiems pažeidimams šalinti.

2.1.3.5. ATITIKTIES AUDITO „DĖL DARBUOTOJO ATLEIDIMO IŠ PAREIGŲ KUPIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS KULTŪROS CENTRE TEISĖTUMO IR TEISINGUMO“ REZULTATAI

Auditas atliktas pagal Kupiškio rajono savivaldybės mero raštą Kontrolės ir audito tarnybai dėl darbuotojo atleidimo iš pareigų Kupiškio rajono savivaldybės kultūros centre teisėtumo.

Kontrolės ir audito tarnyba nustatė, kad:

Kupiškio rajono savivaldybės kultūros centro darbuotoja atleista vadovaujantis teisės aktų nustatyta tvarka. Pagal Kultūros centro finansininkės pateiktą darbuotojo uždarbio kortelę 2021 m. rugpjūčio mėn., išeitinė pašalpa ir kompensacija už nepanaudotas atostogas apskaičiuota ir išmokėta teisingai. Pagal Kultūros centro finansininkės pateiktą darbuotojo uždarbio kortelę 2021 m. gruodžio mėn., ilgalaikio darbo išmoka apskaičiuota ir išmokėta teisingai.

2.1.3.6. ATITIKTIES AUDITO „DĖL GAUTOS PARAMOS KUPIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS KULTŪROS CENTRE APSKAITOS TEISĖTUMO IR TEISINGUMO“ REZULTATAI

Auditas atliktas pagal anoniminį skundą Kupiškio rajono savivaldybės merui ir Kupiškio rajono savivaldybės mero raštą Kontrolės ir audito tarnybai dėl galimai netinkamai įformintos gautos paramos Kupiškio rajono savivaldybės kultūros centre.

Kontrolės ir audito tarnyba nustatė, kad:

- *Kultūros centro gautos paramos priėmimo, apskaitos ir naudojimo tvarkos aprašas neatitinka Anonimiškai gautos paramos apskaitos tvarkos aprašo reikalavimų bei Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymo 5 straipsnio 2 dalies 1 punkto reikalavimo.*
- *Kupiškio rajono savivaldybės administracijos Savivaldybės įstaigų apskaitos tarnybos finansininkė, tvarkanti Kultūros centro buhalterinę apskaitą, neteisingai prie gautos paramos įtraukė atsargas (mandarinus, vynuoges, bananus, tortus, medų, maisto produktus, gėlių puokštes ir kt.), kurios turi būti perduotos kitiems subjektams nemokamai, pvz., išdalijamos kaip dovanos (įteiktos renginių dalyviams) sumoje už 1592,67 Eur.*
- *Kupiškio rajono savivaldybės administracijos Savivaldybės įstaigų apskaitos tarnybos finansininkė nesivadovavo 8-VSAFAS standarto 7.2.3 papunkčiu, kad atsargos, kurios turi būti perduotos kitiems subjektams, turi būti nurašomos į sąnaudas, o ne apskaitomos, kaip gauta parama.*

- *Kupiškio rajono savivaldybės administracijos Savivaldybės įstaigų apskaitos tarnybos finansininkė netinkamai vykdė Kupiškio rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2021 m. vasario 5 d. įsakymu Nr. ADP-100 patvirtintų Savivaldybės įstaigų buhalterinės apskaitos tarnybos buhalterio pareigybės aprašymo 4.4 papunkčio nuostatas, nes neužtikrino tinkamos Kultūros centro apskaitos dokumentų išankstinės finansų kontrolės.*
- *Kupiškio rajono savivaldybės administracijos Savivaldybės įstaigų apskaitos tarnybos finansininkė nesivadovavo 16-VSAFAS standarto nuostatomis ir neteisingai į Kultūros centro biologinio turto apskaitą įtraukė iš paramos lėšų įsigytas 21 hortenziją už 210 Eur. 16-VSAFAS standartas aiškiai nurodo, kad puošybai įsigyti daugiamečiai želdiniai buhalterinėje apskaitoje nepripažįstami kaip biologinis turtas.*
- *Kupiškio rajono savivaldybės administracijos Savivaldybės įstaigų apskaitos tarnybos finansininkė neužtikrino skaidrios ir aiškios bei atskirtos gautos paramos apskaitymo atskiroje sąskaitoje. Audito metu nustatyta, kad Paramos lėšų sąskaitos likutis su Didžiąja knyga nesutampa, nes į paramos lėšų sąskaitą buvo pervestos lėšos iš Aplinkos projektų valdymo agentūros, konkursų laimėjimai, Savivaldybės asignavimai Kultūros centro veiklai.*
- *Kultūros centras netinkamai vykdė Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių 51 punkto reikalavimus: gautų paramos lėšų išlaidų sąmatos nebuvo sudaromos ir tvirtinamos vadovo.*

Kontrolės ir audito tarnyba Kupiškio rajono savivaldybės kultūros centro direktoriui pateikė 4 rekomendacijas nustatytiems pažeidimams šalinti.

2.1.3.7. PATIKRINIMO „DĖL BIUDŽETO LĖŠŲ PANAUDOJIMO ASFALTUOJANT EŽERĖLIO GATVĘ, AUKŠTUPĖNŲ KAIME, KUPIŠKIO RAJONE TEISĖTUMO IR TEISINGUMO“ REZULTATAI

Patikrinimas atliktas pagal Kupiškio rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybai (toliau – Kontrolės ir audito tarnyba) pateiktą Aukštupėnų kaimo gyventojo skundą dėl Ežerėlio gatvės remonto. Skunde teigiama, kad prieš metus sukviesti Aukštupėnų kaimo gyventojai Savivaldybės atstovų buvo supažindinti su minėtos gatvės asfaltavimo projektu. Vėliau jiems buvo paaiškinta, kad esant lėšų trūkumui, siauras kelio ruožas bus nupiltas tik skalda. 2022 m. spalio mėn. pradžioje prasidėjo intensyvūs kelio remonto darbai, kurie sukėlė gyventojams daug nepatogumų, nes išasfaltuotas ne didesnis kaip 3 m. kelio plotis, todėl sunku automobiliams

prasilenkti, be to, gruntu užpilti vandentiekio šuliniai ir padarytos labai trumpos įvažiavimo į kiemus nuovažos.

Kontrolės ir audito tarnyba nustatė, kad:

- *Į Kupiškio rajono savivaldybės vietinės reikšmės kelių (gatvių) objektų prioritetinę eilę 2022–2024 metams Kupiškio r., Aukštupėnų k., Ežerėlio gatvė neįtraukta.*
- *Už Kupiškio rajono Aukštupėnų kaimo Ežerėlio gatvės (1v109) kapitalinio remonto projektavimo paslaugas (Statinys Nr.1 „Kupiškio rajono Aukštupėnų kaimo Ežerėlio gatvės (Nr. 1v109) ruožo kapitalinis remontas") sumokėta 2480,50 Eur (su PVM), už Kupiškio rajono Aukštupėnų kaimo Lauko gatvės (1v110) kapitalinio remonto projektavimo paslaugas (Statinys Nr. 2 „Kupiškio rajono Aukštupėnų kaimo Lauko gatvės (Nr.1v110) ruožo kapitalinis remontas") sumokėta 2480,50 Eur (su PVM).* ***Bendra suma – 4961 Eur*** *(su PVM). Tačiau kapitalinio remonto darbai pagal nupirktą projektą nebuvo vykdomi.*
- *Pagal pirkimo sutarties Nr. CPO166987/B5-155 priedą Nr. 3 paslaugų teikimo ir apmokėjimo grafiką, buvo suteiktos pirmo ir antro etapo paslaugos, išskyrus statinių projekto vykdymo priežiūros paslaugas. Atliktų paslaugų terminai nesutampa su priėmimo–perdavimo aktuose nurodytais terminais, kurie galėjo būti pratęsiami tik raštišku šalių susitarimu (vadovaujantis sutarties 5 punktu). Kontrolės ir audito tarnybai tokie susitarimai nebuvo pateikti.*
- *Pagal pasirašytą rangos darbų sutartį su UAB „Recorrente", kurios vertė 6923,83 Eur, buvo vykdyti Kupiškio r. Aukštupėnų k. Ežerėlio gatvės pagrindų įrengimo iš dolomito skaldos darbai (4 metrų pločio, 200 metrų ilgio ir 12 cm sluoksnio storio).*
- ***Be jokio techninio darbų projekto****, pagal pasirašytą rangos darbų sutartį su AB „Kelių priežiūra", buvo vykdomi Kupiškio r. Aukštupėnų k. Ežerėlio ir Lauko gatvių priežiūros ir remonto darbai iš kelių priežiūrai skirtų lėšų, bendra jų suma 19128,10 Eur. Atliktų darbų akte ir išlaidų apmokėjimo pažymoje nėra išskirta, kiek būtent kiekvienos gatvės remontui skirta lėšų ir nedetalizuoti atliktų darbų kiekiai. Lėšos panaudotos ne pagal paskirtį.*
- *Kupiškio r. Aukštupėnų k. Ežerėlio gatvės priežiūros darbai buvo atliekami ne pagal kapitalinio remonto projektinius sprendinius ir neatsižvelgiant į gyventojų prašymus. Vietoje planuotos 5,5 metro pločio kelio dangos buvo nutiestas 3,5 metrų pločio asfaltas. Liko nepašalinti valstybinėje žemėje augantys želdiniai ir nesuvienodintos įvažiavimų nuovažos.*
- ***Savivaldybės biudžeto lėšų 4961 Eur suma, skirta techninių darbų projektų rengimui pagal sutartį Nr. CPO166987/B5-155, panaudota nesilaikant racionalumo ir ekonomiškumo principų.***

Kontrolės ir audito tarnyba Kupiškio rajono savivaldybės administracijos direktoriui pateikė 5 rekomendacijas nustatytiems pažeidimams šalinti.

2.1.3.8. PATIKRINIMO „DĖL BIUDŽETO LĖŠŲ PANAUDOJIMO REKONSTRUOJANT VĖŽELIŲ GATVĘ, KREIPŠIŲ KAIME, KUPIŠKIO RAJONE TEISĖTUMO IR TEISINGUMO“ REZULTATAI

Patikrinimas atliktas pagal Kupiškio rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybai pateiktą Kreipšių kaimo, Kupiškio r. gyventojų skundą dėl Vėželių gatvės kapitalinio remonto. Skunde nurodoma, kad gyventojai nebuvo supažindinti su projektu ir tik prasidėjus darbams pastebėjo, kad siaurinami įvažiavimai į kiemus iki 3,5 metro. Gyventojai naudojasi žemės ūkio technika ir norint nesugadinti naujai padarytų šaligatvių, reikalingas įvažiavimų praplatinimas iki 5 metrų.

Kontrolės ir audito tarnyba nustatė, kad:

- *Viešasis supaprastintas pirkimas Nr. 551353 „Kupiškio rajono Kreipšių kaimo Vėželių gatvės (6V14) kapitalinio remonto darbai“ atviro konkurso būdu CVP IS priemonėmis įvykdytas vadovaujantis teisės aktais.*
- *Vykdant statybos rangos sutartį Nr. B5-361 ir vadovaujantis šios sutarties 5.21 papunkčiu, apie pasirašytas papildomas statybos subrangos sutartis raštu nebuvo informuotas užsakovas, t. y. Kupiškio rajono savivaldybės administracija.*
- *Pakoregavus projektinius sprendinius įrengtos 4 tipo (4,5 m pločio) nuovažos į gyventojų kiemus pagal Lietuvos automobilių kelių direkcijos parengtas statybos rekomendacijas R 36-01 „Automobilių sankryžos“.*

Kontrolės ir audito tarnyba Kupiškio rajono savivaldybės administracijos direktoriui pateikė 3 rekomendacijas nustatytiems pažeidimams šalinti

2.1.4. *PRADĖTI AUDITAI*

Pradėtas Savivaldybės 2022 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinių Savivaldybės biudžeto vykdymo, lėšų ir turto naudojimo auditas

Vykdydami Tarnybos veiklos planą, pradėjome Savivaldybės 2022 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinių, Savivaldybės biudžeto vykdymo, lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir

disponavimo jais auditą. Kaip ir kiekvienais metais, vadovaudamiesi Tarptautiniais audito standartais, audito metodikomis bei Tarnybos tvarkų aprašais, auditą pradėjome planavimo etapu, kurio metu išanalizavome audituojamų subjektų veiklą reglamentuojančių teisės aktų ir veiklos pokyčius, vidaus kontrolės veiksmingumą, audituojamųjų metų tarpines biudžeto vykdymo, finansines ir kitas ataskaitas, įvertinome ankstesnių auditų metu teiktų rekomendacijų įgyvendinimą ir kitą informaciją. Parengėme audito strategiją ir audito programas. Pagrindines ir analitines audito procedūras numatėme atlikti pas visus Savivaldybės 2022 metų biudžeto asignavimų valdytojus bei Savivaldybės 2022 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio grupę sudarančius viešojo sektoriaus subjektus. Šiuo metu esame įpusėję auditą.

2.1.5. *PRADĖTI PATIKRINIMAI*

Kontrolės ir audito tarnyba 2022 metais pradėjo 2 patikrinimus pagal gyventojų skundus:
1. Dėl darbo užmokesčio paskaičiavimo teisingumo ir teisėtumo bei darbuotojų priėmimo į pareigas Kupiškio mokykloje Varpelis;

2. Dėl UAB „Kupiškio vandenys“ lėšų panaudojimo teisingumo ir racionalumo įvedant nuotekas Sinagogos g., Kupiškio mieste.

Patikrinimus planuojama baigti 2023 metais.

2.2. TARNYBOS VEIKSMINGUMAS

Tarnyba 2022 metais įvykdė visas veiklos plane numatytas ir 2022 metų veiklos plane papildytas užduotis, parengė ir pateikė Savivaldybės tarybai visas sprendimams priimti reikalingas išvadas.

Pagrindinis Tarnybos veiklos rezultatų vertinimo kriterijus – teiktų rekomendacijų įgyvendinimo stebėsenos duomenys. Rekomendacijų įgyvendinimo stebėsena yra nuolatinis procesas, kurio rezultatus pateikiame Savivaldybės tarybos Kontrolės komitetui. Tinkamas teiktų rekomendacijų įgyvendinimas didina atlikto audito pridėtinę vertę, skatina audituoto subjekto darbuotojų teigiamą požiūrį į kontrolės priemonių, užtikrinančių atsakingą finansų valdymą, turto naudojimą ir teisingų ataskaitų parengimą, sukūrimą ir laikymąsi.

Audituotiems subjektams 2022 metais buvo pateikta 126 rekomendacijos.

2022 m. atliktų 7 auditų ir 2 patikrinimų ataskaitose pateiktos 52 rekomendacijos, bei metų eigoje atskirais raštais 23 subjektams pateiktos 74 rekomendacijos. Daugiausia rekomendacijų pateikta Kupiškio rajono savivaldybės administracijai – 38 (tai sudaro 30 % visų teiktų rekomendacijų), Kupiškio socialinių paslaugų centrui – 25 (tai sudaro 20 % visų teiktų rekomendacijų) ir Kupiškio rajono savivaldybės kultūros centrui – 8.

Atlikus rekomendacijų įgyvendinimo stebėseną, buvo parengta rekomendacijų įgyvendinimo stebėsenos ataskaita. Su ataskaita galima susipažinti svetainėje www.kupiskis.lt..

Tarnybos 2022 metais teiktų rekomendacijų įgyvendinimo rezultatai:

- **pateikta rekomendacijų – 126;**
- **įgyvendintos – 88;**
- **neįgyvendintos –11;**
- **nepasibaigęs įgyvendinimo terminas - 27.**

Rekomendacijų įgyvendinimas sudaro 70 proc. Didžiausio galimo audito poveikio siekiama skatinant audito rekomendacijų įgyvendinimą.

Iš visų 2022 metais audituotų institucijų stebėsena baigta 17 įstaigų, kurios visiškai įgyvendino teiktas rekomendacijas nustatytu laiku. Kitoms 6 įstaigoms stebėsena tęsiama.

III. KITA VEIKLA

3.1. TARPINSTITUCINIS BENDRADARBIAVIMAS

Kontrolės ir audito tarnyba atskaitinga Savivaldybės tarybai. Bendradarbiaudama su Savivaldybės taryba, teikia sprendimams priimti reikalingas išvadas, informuoja apie auditų metu nustatytas negeroves, siūlo priimti, pakeisti sprendimus, tuo siekdama didinti audito poveikį, skatinti teisingą, taupų efektyvų ir racionalų viešųjų finansų ir turto valdymą. Kasmet Savivaldybės tarybai pateikiama Kontrolės ir audito tarnybos veiklos ataskaita, kurioje ne tik išdėstomi per metus nuveikti darbai, bet ir atkreipiamas dėmesys į spręstinas problemas.

Kontrolės ir audito tarnybos strateginis partneris – Kontrolės komitetas. Kontrolės komitetui pateiktas svarstyti Kontrolės ir audito tarnybos 2023 metų Savivaldybės biudžeto asignavimų poreikio projektas, svarstyta ir pritarta 2021 metų Kontrolės ir audito tarnybos veiklos ataskaitai, metų pabaigoje svarstyta ir pritarta 2023 metų veiklos plano projektui.

Kontrolės komitetui teikiama visa auditų ir patikrinimų medžiaga, atkreipiamas dėmesys į tas rekomendacijas, kurių įgyvendinimas dėl vienų ar kitų priežasčių stringa.

Tiek Valstybės kontrolė, tiek savivaldybių Kontrolės ir audito tarnybos, atlikdamos išorės auditą, vadovaujasi tais pačiais Valstybinio audito reikalavimais, Tarptautiniais audito standartais ir metodikomis. Keitimasis patirtimi – svarbiausia bendradarbiavimo kryptis, todėl 2022 metais vykusiuose renginiuose dalijomės žiniomis, audito gerąja praktika.

Vykdydami Vietos savivaldos įstatymo 27 straipsnio 9 dalies 20 punktą, teikėme informaciją apie teiktas išvadas ir rekomendacijas Vyriausybės atstovui.

Savivaldybių kontrolierių asociacijos (toliau – Asociacija) veikloje dalyvaujama nuo jos susikūrimo, tai yra nuo 1998 metų. Veikla Asociacijoje – tai visų pirma bendradarbiavimas su kitų savivaldybių Kontrolės ir audito tarnybomis – pasidalijama patirtimi, aptariami dažniausiai pasitaikantys pažeidimai, kiti aktualūs klausimais. Tobulinant viešojo sektoriaus audito kokybę, Asociacija išsiaiškina poreikius ir organizuoja mokymus, susitikimus su valstybinių institucijų specialistais. Savivaldybių kontrolierių asociacija 2022 metais apmokėjo Savivaldybės kontrolierės Vilmos Mažeikienės dalyvavimą EURORAI seminare ir EURORAI kongrese. Savivaldybių kontrolierių asociacija patikėjo Savivaldybės kontrolierei Vilma Mažeikienei skaityti pranešimą EURORAI kongrese Maljorkoje, Ispanijos Karalystėje.

Veiklos ataskaitos santrauka skelbiama rajono laikraštyje „Kupiškėnų mintys“.

Neabejotina, kad profesinių įgūdžių plėtojimas, sklandus įstaigos veiklos procesų vykdymas, profesinis augimas skatina naujo elgesio, vertybių ir požiūrių vystymąsi ne tik pačioje Kontrolės ir audito tarnyboje, bet ir už jos ribų.

3.2. TARNYBOS 2023 METŲ PRIORITETINĖS VEIKLOS SRITYS

Teikdami šią ataskaitą ne tik skaičiuojame darbus, kuriuos padarėme siekdami, kad Savivaldybės finansai ir turtas būtų valdomi ir naudojami geriau, bet ir matome, ką turime nuveikti artimiausiu metu. Prioritetinėmis sritimis ir toliau pasirinkome:

- vidaus kontrolę. 2021 metų vasarą pakeistame Lietuvos Respublikos vidaus audito ir vidaus kontrolės įstatyme numatytas reikalavimas viešojo juridinio asmens vadovui įgyvendinti tinkamą vidaus kontrolę, kuri padėtų užtikrinti teisės aktų reikalavimų laikymąsi, turto apsaugą patikimą finansų valdymą bei atsiskaitomumą. Toliau stebėsime ir vertinsime, kaip mūsų įstaigoms sekasi šioje srityje;
- turto valdymą ir naudojimą. Tai sritis, kuri visą laiką buvo mūsų prioritetuose ir, manome, dar ilgai išliks. Valdant Savivaldybei priklausantį nekilnojamąjį turtą nėra skaičiuojamos visos nekilnojamojo turto naudojimo, išlaikymo ir panašios ūkinės

išlaidos. Tokia informacija nėra teikiama viešose ataskaitose. Ypatingas dėmesys turi būti skiriamas nereikalingam, nebetinkamam naudoti NT, kurio išlaikymas reikalauja sąnaudų;

- rekomendacijų įgyvendinimo stebėseną. Mūsų tikslas, kad rekomendacijos būtų ne tik įgyvendinamos, bet ir įgyvendinamos laiku bei tinkamai, sukurdamos didžiausią galimą poveikį.

Toliau rūpinsimės atliekamo audito kokybe, kelsime kvalifikaciją, bendradarbiausime su Savivaldybės tarybos Kontrolės komitetu, Savivaldybės administracija, audituojamais subjektais ir kitais mūsų partneriais. Dėkojame audituotų įstaigų vadovams ir darbuotojams už supratimą ir pagalbą atliekant auditus. Ačiū visiems audituotų subjektų, Savivaldybės administracijos darbuotojams, Kontrolės komiteto nariams už geranorišką bendradarbiavimą, už įsiklausymą į rekomendacijas ir už siekį tobulėti.

Savivaldybės kontrolierė Vilma Mažeikienė